

KẾ HOẠCH

Thực hiện Chương trình Chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, chăm sóc trẻ em mồ côi giai đoạn 2024 - 2030, trên địa bàn tỉnh Nghệ An

Thực hiện Quyết định số 1591/QĐ-TTg ngày 08/12/2023 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình Chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, chăm sóc trẻ em mồ côi giai đoạn 2023-2030;

Ủy ban nhân dân tỉnh ban hành Kế hoạch thực hiện Chương trình Chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, chăm sóc trẻ em mồ côi giai đoạn 2024-2030 trên địa bàn tỉnh Nghệ An với những nội dung sau:

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Mục đích

a) Triển khai thực hiện nghiêm túc, có hiệu quả Quyết định số 1591/QĐ-TTg ngày 08/12/2023 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình Chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, chăm sóc trẻ em mồ côi giai đoạn 2023-2030 (sau đây gọi tắt là Chương trình 1591) trên địa bàn tỉnh Nghệ An.

b) Cụ thể hóa các mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp Chương trình 1591 của Thủ tướng Chính phủ phù hợp với tình hình thực tế tỉnh Nghệ An và các cơ quan, đơn vị, địa phương trên địa bàn tỉnh.

c) Từng bước tạo điều kiện để trẻ em được chăm sóc sức khỏe tâm thần, trẻ em có vấn đề về sức khỏe tâm thần, trẻ em mồ côi được tiếp cận các dịch vụ hỗ trợ phù hợp nhằm thực hiện các quyền của trẻ em, chăm sóc phát triển toàn diện trẻ em.

2. Yêu cầu

a) Việc triển khai thực hiện Kế hoạch phải đảm bảo thiết thực, hiệu quả; huy động được sự tham gia của các tổ chức đoàn thể và cộng đồng xã hội cùng chung tay trợ giúp trẻ em có vấn đề về sức khỏe tâm thần và trẻ em mồ côi.

b) Các sở, ban, ngành, đoàn thể và chính quyền các cấp tổ chức truyền thông nhằm nâng cao nhận thức trách nhiệm, tạo điều kiện cho trẻ em có vấn đề sức khỏe tâm thần, trẻ em mồ côi tiếp cận, thụ hưởng các chính sách của Kế hoạch.

II. ĐỐI TƯỢNG, PHẠM VI

1. Đối tượng

- Trẻ em có vấn đề về sức khỏe tâm thần; trẻ em mồ côi.

- Các cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan.

2. Thời gian thực hiện: từ năm 2024 đến năm 2030.

3. Phạm vi thực hiện: thực hiện trên phạm vi toàn tỉnh Nghệ An.

III. MỤC TIÊU

1. Mục tiêu chung

Trẻ em được chăm sóc sức khỏe tâm thần, trẻ em có vấn đề về sức khỏe tâm thần, trẻ em mồ côi được tiếp cận các dịch vụ hỗ trợ phù hợp nhằm thực hiện các quyền của trẻ em, chăm sóc phát triển toàn diện trẻ em.

2. Mục tiêu cụ thể

a) Hằng năm ít nhất 80% trẻ em có vấn đề về sức khỏe tâm thần, trẻ em có nguy cơ cao rối loạn sức khỏe tâm thần được tiếp cận các dịch vụ tư vấn, hỗ trợ tâm lý, các dịch vụ xã hội phù hợp tại trường học, cơ sở khám bệnh, chữa bệnh, cơ sở trợ giúp xã hội, cơ sở cung cấp dịch vụ bảo vệ trẻ em và tại cộng đồng.

b) Phần đầu 100% trẻ em được chăm sóc thay thế bởi người thân thích, cá nhân, gia đình không phải là người thân thích, được nhận làm con nuôi hoặc được chăm sóc nuôi dưỡng tạm thời, tại các cơ sở trợ giúp xã hội, được tiếp cận các dịch vụ chăm sóc, hỗ trợ phù hợp.

IV. NỘI DUNG THỰC HIỆN

1. Nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác quản lý, điều hành thực hiện chính sách, pháp luật về chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, chăm sóc trẻ em mồ côi.

- Triển khai thực hiện đầy đủ, kịp thời các văn bản chỉ đạo, điều hành về công tác trẻ em nói chung và công tác chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, chăm sóc trẻ em mồ côi nói riêng với các hình thức, mô hình đa dạng, linh hoạt; chú trọng các chính sách, dịch vụ chăm sóc, nuôi dưỡng trẻ em mồ côi tại các cơ sở nuôi dưỡng tập trung, làng trẻ em SOS. Thực hiện đầy đủ các chế độ, chính sách, pháp luật về trợ giúp xã hội, chính sách bảo hiểm y tế, phục hồi chức năng cho trẻ em có vấn đề về sức khỏe tâm thần, trẻ em mồ côi; thực hiện chính sách ưu đãi đối với giáo viên, nhân viên tham gia giáo dục đối với trẻ em có vấn đề về sức khỏe tâm thần.

- Thực hiện rà soát, phát hiện những khó khăn, vướng mắc hoặc những nội dung chưa phù hợp với thực tiễn để kịp thời đề xuất cơ quan có thẩm quyền ban hành, sửa đổi, bổ sung nhằm hoàn thiện chính sách, pháp luật để nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, chăm sóc trẻ em mồ côi.

a) Đơn vị chủ trì: Sở Lao động - Thương binh và Xã hội.

b) Đơn vị phối hợp: Các sở, ngành, tổ chức, địa phương, gia đình, trẻ em liên quan. Các cơ quan báo, đài trên địa bàn tỉnh.

c) Thời gian thực hiện: Hàng năm

2. Truyền thông, giáo dục, vận động xã hội nâng cao nhận thức, trách nhiệm về chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, chăm sóc trẻ em mồ côi.

- Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến các đường lối, chủ trương của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước về công tác bảo vệ trẻ em, chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, chăm sóc trẻ em mồ côi.

- Tiếp tục đổi mới hoạt động truyền thông, đa dạng sản phẩm và hình thức truyền thông, giáo dục, vận động người dân tại cộng đồng nhằm nâng cao nhận thức của toàn xã hội (trên phương tiện thông tin đại chúng, trên không gian mạng và truyền thông trực tiếp tại cộng đồng).

- Xây dựng, nhân bản tài liệu và tổ chức đào tạo bồi dưỡng, tập huấn chuyên môn cho đội ngũ cán bộ làm công tác trẻ em, người trực tiếp chăm sóc và bảo vệ trẻ em, giáo viên, nhân viên phục vụ về các vấn đề sức khỏe tâm thần ở trẻ em, các phương pháp phòng ngừa, giải quyết vấn đề và nghiệp vụ chăm sóc, làm việc với trẻ em có vấn đề về sức khỏe tâm thần, trẻ em mồ côi.

a) Đơn vị chủ trì: Sở Lao động - Thương binh và Xã hội, Sở Thông tin và Truyền thông, Sở Giáo dục và Đào tạo và Sở Y tế.

b) Đơn vị phối hợp: Các sở, ngành, tổ chức, địa phương, gia đình, trẻ em liên quan; các cơ quan báo, đài trên địa bàn tỉnh.

c) Thời gian thực hiện: Hàng năm

3. Tăng cường đào tạo, nâng cao năng lực, phát triển đội ngũ cán bộ thực hiện công tác chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, chăm sóc trẻ em mồ côi.

Xây dựng kế hoạch, tổ chức tập huấn nâng cao năng lực phát triển đội ngũ cán bộ các cấp, các ngành về hỗ trợ, cung cấp dịch vụ chăm sóc sức khỏe tâm thần, chăm sóc, nuôi dưỡng và chăm sóc thay thế trẻ em mồ côi.

a) Đơn vị chủ trì: Sở Lao động - Thương binh và Xã hội, Sở Y tế, Sở Giáo dục và Đào tạo.

b) Đơn vị phối hợp: Các sở, ngành, tổ chức, địa phương, gia đình, trẻ em liên quan. Các cơ quan báo, đài trên địa bàn tỉnh.

c) Thời gian thực hiện: Hàng năm

4. Phát triển các dịch vụ chăm sóc sức khỏe tâm thần cho trẻ em toàn diện và liên tục

4.1. Tăng cường các dịch vụ y tế chăm sóc sức khỏe tâm thần cho trẻ em; tăng cường chăm sóc sức khỏe ban đầu trong phòng ngừa và phát hiện sớm các

rối loạn sức khỏe tâm thần ở trẻ em; củng cố công tác chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em tại các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh;

a) Đơn vị chủ trì: Sở Y tế.

b) Đơn vị phối hợp: Các sở, ngành, tổ chức, địa phương, gia đình, trẻ em liên quan. Các cơ quan báo, đài trên địa bàn tỉnh.

c) Thời gian thực hiện: Hàng năm

4.2. Triển khai giáo dục sức khỏe tâm thần cho học sinh; Thực hiện chính sách về giáo dục đối với trẻ em có vấn đề sức khỏe tâm thần, bảo đảm phổ cập giáo dục đối với trẻ em có vấn đề về sức khỏe tâm thần, trẻ em mồ côi; Xây dựng đội ngũ cán bộ tâm lý học đường trong các trường học; phát triển mạng lưới giáo viên, nhân viên, cộng tác viên có kiến thức, kỹ năng chăm sóc sức khỏe tâm thần cho học sinh tại các cơ sở giáo dục phổ thông; thực hiện chính sách ưu đãi đối với giáo viên, nhân viên tham gia giáo dục đối với trẻ em có vấn đề về sức khỏe tâm thần; Rà soát, cập nhật, quản lý dữ liệu về trẻ em có vấn đề sức khỏe tâm thần, trẻ em mồ côi vào phần mềm quản lý hệ thống hỗ trợ giáo dục; Phát triển các dịch vụ chăm sóc sức khỏe tâm thần trong trường học; thực hiện tiêu chuẩn, tiêu chí các cơ sở cung cấp dịch vụ hỗ trợ, tư vấn tâm lý, trị liệu, phục hồi chức năng cho trẻ có vấn đề về sức khỏe tâm thần; phát triển các dịch vụ chăm sóc sức khỏe tâm thần trong trường học. Phối hợp với gia đình trong quá trình hỗ trợ, tư vấn, trị liệu cho trẻ có vấn đề sức khỏe tâm thần, trẻ em mồ côi.

a) Đơn vị chủ trì: Sở Giáo dục và Đào tạo.

b) Đơn vị phối hợp: Các sở, ngành, tổ chức, địa phương, gia đình, trẻ em liên quan. Các cơ quan báo, đài trên địa bàn tỉnh.

c) Thời gian thực hiện: Hàng năm

4.3. Trợ giúp hướng nghiệp, lao động trị liệu, hỗ trợ sinh kế: Đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ viên chức, nhân viên tổ chức hướng nghiệp, lao động trị liệu, hỗ trợ sinh kế cho trẻ em có vấn đề sức khỏe tâm thần, trẻ em mồ côi; Thí điểm mô hình hướng nghiệp, tổ chức lao động trị liệu cho trẻ em có vấn đề về sức khỏe tâm thần; Hướng nghiệp, tổ chức lao động trị liệu cho trẻ em có vấn đề sức khỏe tâm thần, trẻ em mồ côi tại các cơ sở trợ giúp xã hội; Dựa trên kết quả đánh giá sức khỏe tâm thần để ưu tiên gia đình có người có vấn đề sức khỏe tâm thần được vay vốn ưu đãi tạo việc làm và mở rộng việc làm.

- Phát triển mạng lưới các cơ sở trợ giúp xã hội làm nhiệm vụ tư vấn, hỗ trợ tâm lý và các dịch vụ hỗ trợ phù hợp khác. Bố trí nguồn lực hỗ trợ cơ sở vật chất, kỹ thuật và trang thiết bị cho cơ sở trợ giúp xã hội hỗ trợ, tư vấn, trị liệu tâm lý, giáo dục và phục hồi chức năng cho trẻ em có vấn đề sức khỏe tâm thần đạt tiêu chuẩn nhà nước quy định.

a) Đơn vị chủ trì: Sở Lao động - Thương binh và Xã hội.

b) Đơn vị phối hợp: Các sở, ngành, tổ chức, địa phương, gia đình, trẻ em liên quan trên địa bàn tỉnh.

4.4. Trợ giúp văn hóa thể thao: Đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ viên chức, nhân viên tổ chức các hoạt động văn hóa thể thao phù hợp với trẻ em có vấn đề sức khỏe tâm thần, trẻ em mồ côi.

a) Đơn vị chủ trì: Sở Văn hoá và Thể thao

b) Đơn vị phối hợp: Các sở, ngành, tổ chức, địa phương, gia đình, trẻ em liên quan trên địa bàn tỉnh.

c) Thời gian thực hiện: Hàng năm

4.5. Phát triển dịch vụ hỗ trợ phòng ngừa, phát hiện sớm, tư vấn tham vấn cho trẻ em có vấn đề sức khỏe tâm thần, trẻ em có nguy cơ rối loạn tâm thần tại các cơ sở trợ giúp xã hội, cơ sở cung cấp dịch vụ bảo vệ trẻ em và tại cộng đồng; xây dựng mạng lưới dịch vụ, kết nối, chuyển tuyến dịch vụ chăm sóc sức khỏe tâm thần cho trẻ em; phát triển chương trình tư vấn, hướng dẫn cha mẹ, người chăm sóc trẻ em và trẻ em các kiến thức, kỹ năng chăm sóc sức khỏe tâm thần.

a) Đơn vị chủ trì: Sở Lao động - Thương binh và Xã hội.

b) Đơn vị phối hợp: Các sở, ngành, tổ chức, địa phương, gia đình, trẻ em liên quan. Các cơ quan báo, đài trên địa bàn tỉnh.

c) Thời gian thực hiện: Hàng năm

5. Phát triển dịch vụ hỗ trợ, chăm sóc thay thế trẻ em mồ côi

- Trẻ em mồ côi được chăm sóc nuôi dưỡng, chăm sóc thay thế phù hợp và tiếp cận các dịch vụ hỗ trợ theo nhu cầu để phát triển toàn diện (ưu tiên chăm sóc thay thế trẻ em mồ côi tại gia đình bởi người thân thích, người không thân thích, nhận con nuôi).

- Phát triển mạng lưới dịch vụ tìm gia đình chăm sóc thay thế, tư vấn, hỗ trợ các gia đình về chăm sóc thay thế. Tăng cường dịch vụ công tác xã hội triển khai chăm sóc thay thế trẻ em. Hướng dẫn tiêu chuẩn chăm sóc, nuôi dưỡng, cung cấp các dịch vụ cho trẻ em tại các cơ sở trợ giúp xã hội và Làng Trẻ em SOS theo quy định pháp luật.

- Tăng cường chuyển trẻ em mồ côi, trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt tại cơ sở trợ giúp xã hội, cơ sở nuôi dưỡng trẻ em tập trung về các cá nhân, gia đình chăm sóc thay thế, nhận con nuôi.

- Phát động, duy trì phong trào xã hội tham gia chăm sóc, hỗ trợ trẻ em mồ côi, gia đình, cá nhân nhận chăm sóc thay thế, nhận đỡ đầu trẻ em mồ côi.

a) Đơn vị chủ trì: Sở Lao động - Thương binh và Xã hội.

b) Đơn vị phối hợp: Các sở, ngành, tổ chức, địa phương, gia đình, trẻ em liên quan. Các cơ quan báo, đài trên địa bàn tỉnh.

c) Thời gian thực hiện: Hàng năm

6. Tăng cường phối hợp liên ngành, xây dựng cơ chế phối hợp giữa các cơ quan, tổ chức trong việc chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, chăm sóc trẻ em mồ côi

Củng cố, kiện toàn “Tổ chức phối hợp liên ngành” về bảo vệ trẻ em các cấp nhằm triển khai thực hiện kịp thời, đồng bộ các giải pháp, biện pháp can thiệp, hỗ trợ trẻ em và cung cấp các dịch vụ trợ giúp phù hợp cho trẻ em, trẻ em có vấn đề về sức khỏe tâm thần, trẻ em mồ côi trên địa bàn tỉnh.

a) Đơn vị chủ trì: Sở Lao động - Thương binh và Xã hội.

b) Đơn vị phối hợp: Các sở, ngành, tổ chức, địa phương, gia đình, trẻ em liên quan. Các cơ quan báo, đài trên địa bàn tỉnh.

c) Thời gian thực hiện: Hàng năm

7. Tăng cường công tác kiểm tra, theo dõi, đánh giá thực hiện Chương trình Chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, chăm sóc trẻ em mồ côi.

Đẩy mạnh hoạt động thanh tra, kiểm tra định kỳ, đột xuất việc chấp hành pháp luật, chính sách về công tác trẻ em (trong đó có nội dung về chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, chăm sóc trẻ em mồ côi); tăng cường xử phạt vi phạm hành chính (chưa đến mức xử lý hình sự) đối với cha, mẹ, người chăm sóc trẻ em trong vi phạm quyền trẻ em.

a) Đơn vị chủ trì: Sở Lao động - Thương binh và Xã hội .

b) Đơn vị phối hợp: Các sở, ngành, tổ chức, địa phương, gia đình, trẻ em liên quan. Các cơ quan báo, đài trên địa bàn tỉnh.

c) Thời gian thực hiện: Hàng năm, định kỳ

8. Đẩy mạnh xã hội hóa, tăng cường vận động nguồn lực của các tổ chức, cá nhân trong và ngoài nước; phối hợp, hợp tác với các tổ chức quốc tế để chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, chăm sóc trẻ em mồ côi .

- Tích cực huy động, vận động sự tham gia của các tổ chức xã hội, tổ chức kinh tế, doanh nghiệp và người dân trong toàn xã hội tham gia thực hiện các hoạt động chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, chăm sóc trẻ em mồ côi và phòng ngừa các yếu tố, nguy cơ gây rối loạn sức khỏe tâm thần trẻ em, trẻ em rơi vào hoàn cảnh đặc biệt.

- Tăng cường sự phối hợp, hợp tác với các tổ chức quốc tế nhằm trao đổi kinh nghiệm, hỗ trợ kỹ thuật, vận động nguồn lực để tổ chức thực hiện các hoạt động, mô hình về chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, chăm sóc trẻ em mồ côi hiệu quả và bền vững.

a) Đơn vị chủ trì: Sở Lao động - Thương binh và Xã hội.

b) Đơn vị phối hợp: Các sở, ngành, tổ chức, địa phương, gia đình, trẻ em liên quan. Các cơ quan báo, đài trên địa bàn tỉnh.

c) Thời gian thực hiện: Hàng năm

IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Kinh phí thực hiện

a) Ngân sách nhà nước bố trí trong dự toán hằng năm của các sở, ngành, đoàn thể có liên quan và các địa phương; các chương trình mục tiêu quốc gia, các chương trình, dự án, đề án liên quan khác theo quy định của pháp luật về ngân sách nhà nước.

b) Các sở, ngành, địa phương căn cứ vào chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn có trách nhiệm chỉ đạo, lập dự toán ngân sách hằng năm; trong đó có lồng ghép các chương trình, đề án, dự án khác, kết hợp các nguồn tài trợ, viện trợ quốc tế và huy động từ xã hội, cộng đồng và các nguồn hợp pháp khác để thực hiện tốt các mục tiêu, chỉ tiêu của Kế hoạch đề ra.

2. Phân công tổ chức thực hiện

a) Sở Lao động, Thương binh và Xã hội chủ trì tham mưu, tổng hợp báo cáo kết quả triển khai Kế hoạch thực hiện Chương trình Chăm sóc sức khỏe tâm thần trẻ em, chăm sóc trẻ em mồ côi giai đoạn 2024-2030 trên địa bàn tỉnh Nghệ An; tham mưu tổ chức sơ kết tình hình thực hiện Kế hoạch theo giai đoạn vào năm 2025 và những năm tiếp theo.

b) Các sở, ban, ngành, UBND các huyện, thành phố, thị xã theo chức năng, nhiệm vụ chủ động xây dựng Kế hoạch triển khai thực hiện theo quy định, lồng ghép các nội dung được giao tại mục IV Kế hoạch này vào nhiệm vụ chuyên môn được giao.

c) Các sở, ban ngành cấp tỉnh, Chủ tịch UBND các huyện, thành phố, thị xã căn cứ chức năng, nhiệm vụ được giao, tập trung chỉ đạo, phối hợp triển khai thực hiện đảm bảo kịp thời, hiệu quả. Định kỳ (hoặc đột xuất khi có yêu cầu) báo cáo kết quả thực hiện Kế hoạch về Sở Lao động - Thương binh và Xã hội trước ngày 30/10 hàng năm để kịp thời tổng hợp báo cáo UBND tỉnh./.

Nơi nhận:

- Bộ Lao động- TB và XH (B/c);
- Chủ tịch UBND tỉnh;
- PCT VX UBND tỉnh;
- CVP, PCVP UBND tỉnh;
- Các Sở, ban, ngành, đơn vị cấp tỉnh;
- Đài PTTH tỉnh, Báo Nghệ An, Công TTĐT tỉnh;
- UBND các huyện, thành, thị;
- Lưu: VT, KGVX (TP, D).

**TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Bùi Đình Long